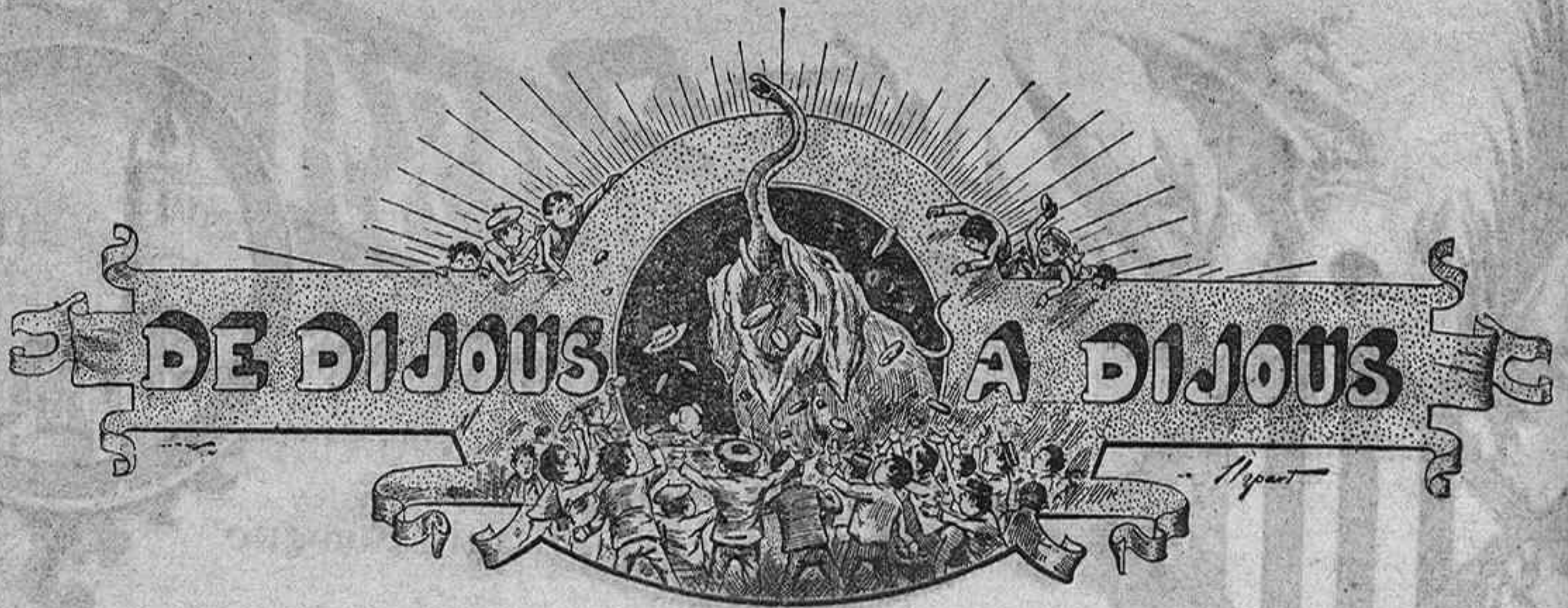

Còpia fot. de Andouard.

Concha Palá

COTEJANT lo primer i^{er} de Maig que va so'emnisarse ab los primers de Maig successius, que han anat en progressió descendent, venen tentacions de renegar de totas las manifestacions fillas del entusiasme porque decauhen prompte y moren aviat sense deixar rastre. L'espectacle imponent que presenciá Barcelona la primera vegada que 's celebrá la festa del Travall, no 's presenciará cap mes any, per culpa dels de dalt, sí, pero també per apatía ó indiferencia dels de baix. May mes passarà un'altra ocasió tant propicia pera imposarse 'l Sant Travall d' una manera digna y noble devant de las mudas y terribles exigencias de la vida.

Semblava que 'l primer de Maig havia de quedar senyalat en lo Calendari del Progrés com una fetxa memorable, precursora d'altra fetxa en que tinga lloch una redempció noble y justa, demanada á crits pera aixecar de sa trista condició al que ha de suar pera viure... 'ls altres; pero 'l temps nos ha ensenyat quan equivocats anavan los qu' encare tenian fé en la unitat y germanó que han desaparegut d' ensá que l'egoisme s ha apoderat de totas las classes socials.

Apena l'ánim la significació que té aqueixa deixadés, l'indiferentisme crudel per part dels que 's queixan y no obran sempre que 's tracta de la defensa de drets perduts ó de la possessió de drets conquistats. De moment, nostre caràcter meridional acomet sense reparos, teóricament, las mes difícils empreses valentse de la rahó, (que avuy es una forsa molt xica); pero al haver de posar en práctica 'ls medis conduhents á realisarlas, se vinclan las energías dels mes tremendos, se torsan las aspiracions dels mes puritans y al últim, los que van ab lo cor á la mà se troban sols y desamparats quan no ridiculissats pe 'ls mateixos patrons aranyas que may ne faltan.

Lo primer de Maig, auba que havia d'esser del dia mes g'oriós pera 'l Travall, s'ha convertit en nit sense lluna, d'esperansas perdudas.

Mentres en lo decàlech de la doctrina democrática hi constin los manaments «Qui tinga mals-de-cap, que se 'ls passi.» «No m' embolico» y «Ja farém», es y será irrisori tot p'lan encaminat á alcansar l'ideal de la classe treballadora.

Aixís ho entenia un honrat obrer que divendres passat al venir de la feyna, desenganyat, exclamava:—¡Deu l' hagi perdonat al primer de Maig!—

* * *

L'únich baluart que 'ns queda de las fortificacions pera la defensa de nostrallengua, va desmoronantse sensiblement, degut no á la edificació qu' era sólida, sinó al abandono en que s'ha tingut la obra de nostre Renaixement literari per part de mots que oficialment haurian de ser, y no ho son, los puntals mes fermes del edifici.

La mitja do zona de mestres que, ab un zel que 'ls honra, procuran aná allargant la vida del malalt ab aygua de flors cordials, (que altra cosa no es sino un remey casolá la festa dels Jochs Florals) toparán sempre ab la falta de proteccions per miras altament reservadas y ab la sobra de catalanisme enragé pera 'ls bons fins de respectar la tradició.

Los Jochs Florals d'enguany no han respost tampoch als vius desitjos dels catalans de bona fé (que son rars) porque veuhen ben clar que s'han reduhit á cubrir l'expedient pera eixir del pas los organizadors y sortir de compromís per sistemas adjunts. La poética festa literaria de diumenje passat, ha vingut á demostrarnos clarament que no fá res més sino *mantenirse* per no morir de debilitat á conseqüencia de la falta dels aliments tan nutritius d'aquells temps (que no tornarán). No s'explica d'altra modo l'haver quedat sense adjudicar dotze premis, per un flux... ¿No revela això un retraiment notable y creixent d'any en any? ¿Y no podria ser causa d'aqueix retraiment la influencia, la malehida influencia del Caciquisme literari catalá?

* * *

Diálech de la setmana:

—Bè, pero encare no estén enterats de si la explosió ocorreguda en la Capitanía General de Cuba sigué deguda á un petardo, ó á la inflamació dels gassos de la comarca.

—Será lo primer, sino que 'ls de l'olla varen donarhi l'altre giro porque ben mirat tenian rahó de dirho.

—Pero ¿per qué?

—Perque es lo que vaig dir aixís que acabava de llegir la noticia del petardo:—Ara sí que s'ha reventat la...
cuba.

PEPET DEL CARRIL.

L' últim recurs

Nada... ¡S veu que 'l cel
no está per camándulas!
¡Está vist!... No plou
en terras d' Espanya,
per mes qu' ab grans clams,
¡plens los ulls de llágrimas!
ho implori la gent
del Deu de... las ayguas!
Estich cert que 'ls sants,
s' han tombat d' espatllas
mofantse dels prechs,
dels súbdits d' en Cánovas
y es casi segur
(si algú no hi pren cartas)
qu' aquest any hi haurá
tal *passa de gana*
¡qu' hasta 'ns menjarém
l' elefant del *Parquet*!
De per tots indrets
lo país s' exclama;
Del Mitj-día al Nort
de Galicia á Málaga,
aixut está 'l camp
com nostras butxacas,
y 'l blat 's colltors;
y 's mor la cibada,
y 's seca l' aufals,
y 'ls sigróns no granan,
y 'ls ceps tenen set
y 's moren 'ls arbres ..
Per posarhi adob,
molta gent sensata

ha implorat en va
la «Divina gracia»
treient á passeig
un sens fi d' imatjes
de sants y santets
de distintas classes...
Las *Mares de Deu*
han anat en dansa...
pró... 'ls núvols... ¡aixu'!
y ¡pe 'ls núvols, l' aygua!
Católichs se jo,
de tan bona pasta;
qu' al saber qu' al cel
tothom imp'orava,
tement un ayguat
inmens, formidable
¡ja s' havian fet
reforsá 'ls parayguas!
Y ara en cambi, molts
afligits en l' ánima,
al veure que 'ls ha
fet figa, 'l miracle,
estan decidits
á vendres la *llana*
per qualsevol preu,
¡ab la intenció santa
de canviarla en pans
per si ve la «gana»
Yo, ab tot, tinch per' mí,
que tals desconfiansas
son fora de temps,
no sabent encare
l' efecte causat

en las *regións altas*
per l' últim recurs
per la proba *magna*,
que va tindre lloch
la festa passada.
¡No saben lo qu' es?...
Donchs la cosa es clara:
Diamenje passat
de L'ojá, en la sala,
celebrá 'ls seus *jochs*
la *floral* canalla...
Y de temps antich,
ja es cosa probada
que 'ls *gentils cantors*
de la *ciencia gaya*
fan ploure y tronar
ab sas trovas mansas!
Aixís, donchs, si enguany
no ha plogut encare,
estiguin ben certs
qu' avants de dissapte
ells ab sas cansós ..
¡portarán 'l *xáfech*!
L' efecte es segur;
pró ab tot... si passava
que ni aixís 'l cel
descarrega l' aygua...
Allavors... ¡oh Deu!
¡Perdin la esperansa!...
¡No p'ourá may mes!
¡Pobres de nosaltres!

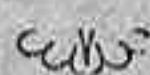
M. RIUSEC.

Diferencia

QUAN tot just vint anys tenia
la Carmeta, era la noya
mes pitera y bonicoya
que en tot Tarrassa hi havia.
Lo jovent la perseguia,
promessos á cents contava,
y per mes qu' ella triava
qual de tots lo millor era,
segua sempre soltera...
perque cap d' ells li agradava.

Seguint aqueixa mania
anys y mes anys ha passat;
triant joves, s' ha quedat
pera vestir sants, ó tia;
ara prou se casaria
y á tot' hora papers fá
per si algú ne pot pescá,
mal que sigui un calavera,
pró segueix sempre soltera...
perque no agrada á cap já.

EMILI REIMBAU PLANAS.

EPIGRAMAS

En Pauhet, nen de sis anys,
ab sa mare va aná un día
á missa á Santa María,
y entrant preguntá ab atanyes;
—¿Qué son ninots aixó?

— ¡Sants!

va dir sa mare ab molts fums,
mentres qu'ell deya:—¡Que *llums*!
(y signava als capellans.)

B. MONTAGUT

D' un robo 's queixá en Canut
á un guardia, com es costum,
y aquet digué:—No m' acut,
ni atino qui haurá sigut,
si no 'm dona alguna llum.

Al sentir eixa expressió
digué en Canut:—Senzill es.—
Y sens ferse reflexió,
y ab molta satisfacció
va donarli un misto encés

SANCH DE CARGOL.

GANTAR

M' han dit, nena, qu'ets molt bona,
m' han dit, qu' ets un trós de pá;
si es aixís, nineta, atánsa 't
que tinch ganas d' esmorsar!

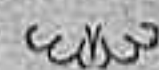
H. VILÁ M.

¡Ja m' hi teniu!

¡Ay amor, como me has puesto

DEL nen cego las sagetas
m' han ensopegat lo cor;
ja he begut bá'sam d' amor.
v aixó, noys, no son brometas,
puig qu' estich enamorat
com un boig, d' una minyona,
qu' es, per mí, la mes bufona
de las que hi ha pe 'l vehinat.
Ja practico exactament
aquell verb tan conegut,
«estimar», siguent volgut
fentme 'l més felís vivent.
Ja aixato alguna criatura
quan passo pe 'l seu carré.
Ja topo ab tothom qui vè
quan veig sa bella figura
Sí, jo ho faig, y això qu' ants deya
que tots aquets paperots
eran sols pe 'ls tabalots,
y que jo may ferho creya,
y ara, no sols no 'ls detes'o
sinó qu' hasta com ells faig,
poguent dí, aixís, per 'llá hont vaig
¡Ay amor, como me has puestol...

RAMÓN LLEI.

Algun temps era brillant,
solemne, gran, magestuòs...

Carrasco

y ara—vagin reparant—

la dona 's va corsecant
y 'l lleò està esgarrifòs.

LA ESPANYA CIVILISADA

—¡No ha plogut! ¡No hi ha remey;
nos hem de morir de fam!

—Nosaltres sempre *cullim*
sense cultivar cap camp.

—¡M' en rich jo de que 'ns mal-mirina
totas las otras naciones!

—¿Per qué no 's va fer torero
aquet mestre de minyóns!

A LA CASA GRAN

DIALECH

- Q**UE Deu los quart de mal.
 —Digui.
 —¿L' encarregat d' aquesta *ficina*?...
 —Oficina, voldrà dir.
 —Bé, sí; com qu' un hom... ¿sab?
 —Donchs, per servirlo.
 —¿Com, com?
 —Que soch un servidor.
 —Ah; m' en alegro *hombra*. ¿Y la familia?
 —Bé, home, bé. Segui.
 —Ca; no cal... sinó que ¿sab?
 —No, senyor; no sé res jo.
 —Donchs, *vorá*: un servidor venia á... pendre...
posició del meu *cárrech*.
 —Possessió, home, possessió.
 —Bé, dígalí H. Si no que, ja *vorá*; jo soch *germá*
 d' un cunyat de la dona, qu' es casat ab una senyo-
 ra que ab 'l Marqués de Cometas son carn y unglá.
 —Ah ¿vosté es 'l recomenat del senyor Marqués?
 —Sí, senyor.
 —Haverho dit mes aviat, home.
 —Cá, no 's cansi. Altrament, sí. Com que 'ls
 temps están tan... d' aquesta manera, m' hi agafat
 ab aixó.
 —Al parayguas, vamos.
 —No, home; al *empleyo*.
 —Bé, home, bé: donchs, miri; ja pot encarregar-
 se d' aquesta taula.
 —Y... ¿que n' haig de fer?
 —Senzillament: la obligació de vosté consisteix
 en portar 'l llibre de registre d' entrada.
 —Bé; en qué quedém; ¿porto 'l llibre ò porto la
 taula?
 —'L llibre, home, 'l llibre.
 —Bueno, donchs, á la vista.
 —Pero ¿ahont va ara?
 —A buscar aquet llibre que vosté diu. á casa del
 seryor Marqués..
 —No, home, no (¡Quin llorçal!)
 —¿Com diu?
 —Que lo qu' ha de fer vosté, es apuntar, ab bo-
 na lletra en aquest llibre, las comunicacions que 's
 rebin.
 —Ah, prou, home, prou; ja entench, pero; no hi
 ha mes qu' una petita *dificultat*.
 —¿Quina?
 —Que no sé d' escriure.
 —¡Com diu!
 —Ab aixó d' escriure, sempre hi he sigut un ase
 y perdoni l' *aspecció*.
 —Es justicia que..
 —Per xó, no 's cregui: bé ó malament sé posá 'l
 meu nom.

- ¡Que 'm diu, home... aixó es una sort!
 —Ja li dich, ab bastanta pena.
 —Vosté sab posá 'l seu nom, y es 'l recomenat
 del senyor Marqués ¿eh?
 —Sí, senyor.
 —Bueno, donchs; ja sabrá firmar la nómina, qu'
 es lo que basta.

G. VALLSMADELLA.

¡Demana cosas de mes bulto!

UN relojje d' or de lley
 vas demanarme Remey,
 un imperdible pel pit,
 y un brasalet tot seguit,
 y després del brasalet
 uns botóns y un collaret;
 molt mes tart un necesser
 d' or, de plata ó bè d' acer;
 d' hermosas flors un ramell
 vas demanar'm y un anell;
 y ab paraulas molt melosas
 m' has demanat altrás cosas;
 cosas que may t' hi donat,
 ¡ca barret! ¡quin disbarat!...
 no sabs per qué hermosa nena?
 porque aixó no val la pena.
 Y no 'm tiris cap regany
 dihentme que soch tacany;
 soch molt després no ho oculto..
 ¡demana cosas... de bultol...
 verbigracia... ¡cent milións...
 d' abressadas y petóns!

AGUILETA.

VESTEN ANTÓN...

S O N E T

J A sé qu' está molt mal lo teu marit
 y fins los Sacraments ha demanat,
 deixant aquesta vida conformat,
 pera aná' á descansar en lo etern llit.
 Mes tú que tens lo cap fet un *bullit*
 encare ton espós no ha agonitzat,
 avistante ab un *gueto* aixelabrat..
 pera 'l dol t' ha comprat un rich vestit;
 mes sabent qu' es lo vell del puny estret
 y ab to:hom sempre s' ha mostrat aixut,
 avants d' hora que 't fassí eix regalet,
 filla aixó creume que á *xanxullo* put;
 per mes que quan te dich qu' está mal fet
 pots dirme qu' ho es molt mes un geperut.

ANTÓN DEL SINGLOT.

ASTELLA

- ¿No t' has fixat ab 'n Guiu,
 Merceneta, ara com vá?
 —No 'n fassis cas, á l' estiu
 ja se sab. tothom vá clá.

AMADEO PUNSODA.

A una valenciana

UN dia 't vareig dir que t' estimava
y no 't vaig enganyar
puig que sentia, en lo meu cor, remoures
lo foch d' algún volcá
encés per las miradas traydoretas
dels teus ullets de gat.
Lo foch aquet ¿si 'n va durar de dias?
¡ay Deu, si 'n va durar!
pró un dia que no estavas gayre bona,
no sé si per encant
se va apagar de colp, y hasta las cendras
se varen refredar.
La causa d' aixó fou, qu' estant malalta
com ja t' he dit avants,
vas dirme, «che, dispensem que te deixi
pos me 'n vaig á gitar»
y tant fástich va ferme eixa paraula,
que 'n 'quell mateix instant
sens poguerhi fer res, sense volguerho
se va apagé 'l volcá.
Després ja he sapigut que aquí á Valencia
aixó d' aná á gitar
vol dir ficarse al llit... pró ja alashoras...
lo foch era apagat.

Valencia Febrer, 1896.

J. SUNAB

* * *
'L que no hi veu, hi vol veure,
'l qu' es sort, hi vol sentir;
'l gras, se vol enflaquir
y 'l qu' está cansat, vol seure.

Solzament al meu entendre
'l que 's burro, res no vol;
perque creyent que sab molt.
no desitja may ni aprendre.

DOLORS MONT.

QUENTOS

Entre músichs:

- ¿Que no ho sabs, Roch?
—¡No pas tot!.. ¿Que passa, Piñol?
—¡Una friolera!... ¡feste cárrech qu' ahir, tot en-
sajant se 'm va reventá 'l bombo!
—¿Aquell bombo tan bò? .. ¡Malaguanyat, si qu'
ho sento!
—¿Com dimoni ho pots sentir? .. ¡si aixó va pas-
sar ahí vespre'...

ABELARDO COMA.

En la fonda.

Al mitj día arriba un viatjant á la fonda:

- Que mana.
—¿A quant lo diná?
—Tres pessetas.
—¿Y 'l sopá?
—Vuyt rals
—Donchs bueno—després d' un moment de pen-
sá, contesta—serveixim un sopá.

NITU DE TARRAGONA.

Bibliografia

LOURDES per Emili Zola. Traducció de J. B. Enseñat.

L' intelligent editor D. Manel Maucci, conseqüent en sa empresa de donar á llum en volúms económichs obras dels millors autors contemporanis, ha posat á la verda, la traducció castellana de la penultima obra del conegut escriptor realista francés, que no duptém obtindrà una gran acullida per part del públich espanyol.

Inútil creyém parlar de l' obra en sí. Nos relleva de ferho, la fama de 'n Zola en primer lloch y en segón: l' haver sigut *Lourdes* juijat de sobras en tots los seus aspectes; no mes farém constar que la traducció del Sr. Enseñat, es justa, está feta á conciencia y ab tota fidelitat.

L' obra esta presentada en dos grossos volúms que 's venen á 2 pessetas cada un, preu económich en extrém. Al donar mercés al Sr. Maucci per la seva galanteria, devém corresponderel, aconsellant als nostres llegidors que no perdin aquesta ocasió per saborejar una de las millors obras del renomemat novelista Zola.

* * *

Lo reputat autor dramátich D. Pere Reig y Fiol, 'ns ha remés un exemplar de son drama *L' Abim* estrenat ab satisfactori éxit en lo Teatro Catalá Romea en la nit del 5 Febrer de 1895.

* * *

També 'ns ha favorescut en Benet de Santos ab *L' escapulari* apropósit dramátich é histórich en un acte y en vers, qual obra está dedicada als fills de Tarragona y se ve á un ralet per tot arreu (segons diu la cuberta)

* * *

Además hem rebut *La llupia*, joguina en un acte arreglada á la escena catalana per Conrat Co'omer y *Una poma per la sed*, joguet cómich en un acte y en prosa, original de Lambert Escaler, estrenadas abduas obras en lo Teatro Romea (Catalá) la nit del 31 Mars últim, las que han constituhit—se pot dir—l' éxit de la temporada. Han sigut editadas en la Bib'ioteca de Lo Teatro Regional.

A to s agraphim la deferencia.

Nostre retrato

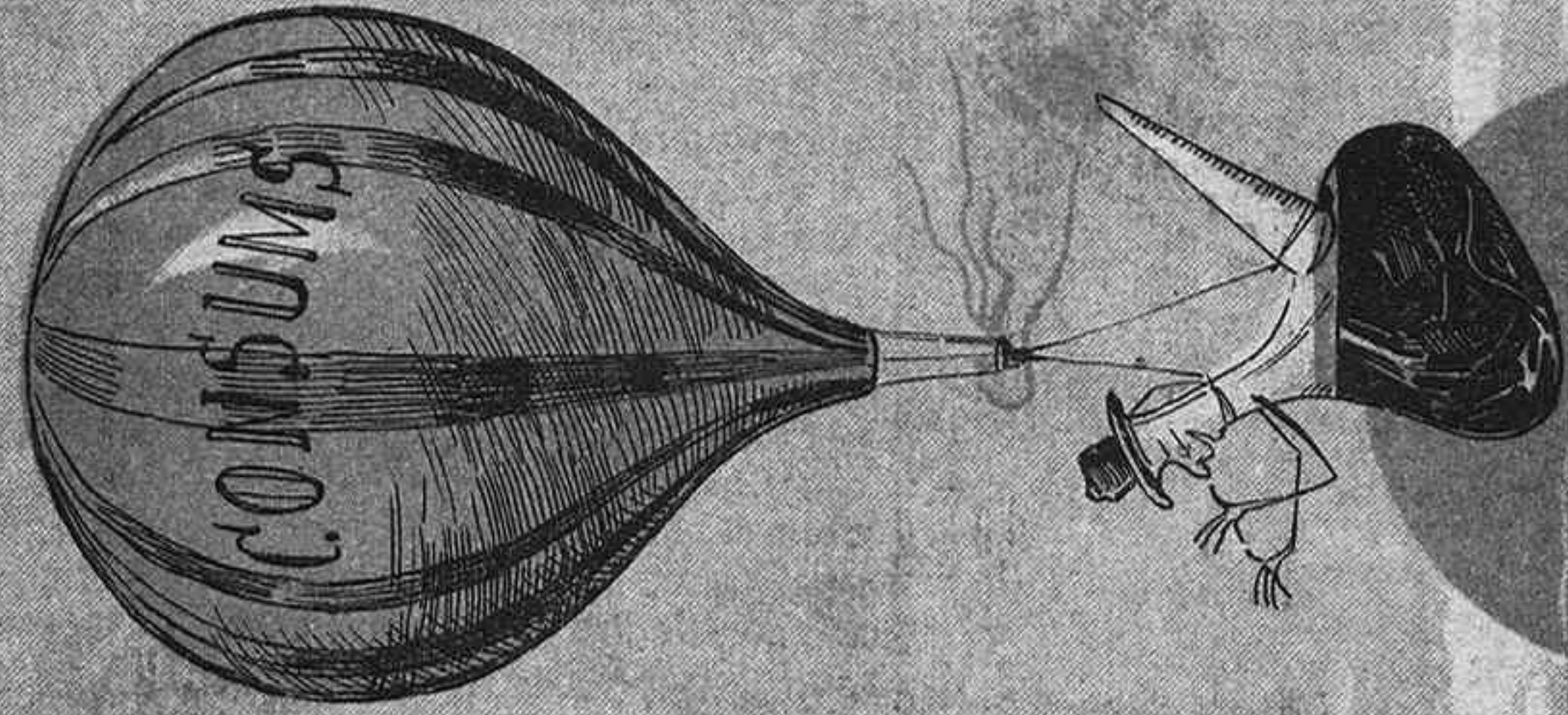
Honra avuy nostra galería artística lo de la notable primera actriu de carácter CONXA PALÁ que d' uns quants anys ensá ve treballant en lo teatro de Novetats, logrant per la perfecció ab que interpreta los personatjes obtinguda per lo estudi que fá de tots ells, ser considerada com la primera actriu en son género, de nostre teatro regional.

Feu son baptisme artístich, -si ai'ís pot dirse- ja que fins allavors era bastant desconeguda, en la obra de Pin y Soler *Sogra y Nora* de quina protagonista ne feu una verdadera creació, sent desde allavors la artista predilecta de nostres autors aixís com la mes aplaudida per lo públich que frequenta aquell teatro

TEATROS

LICEO

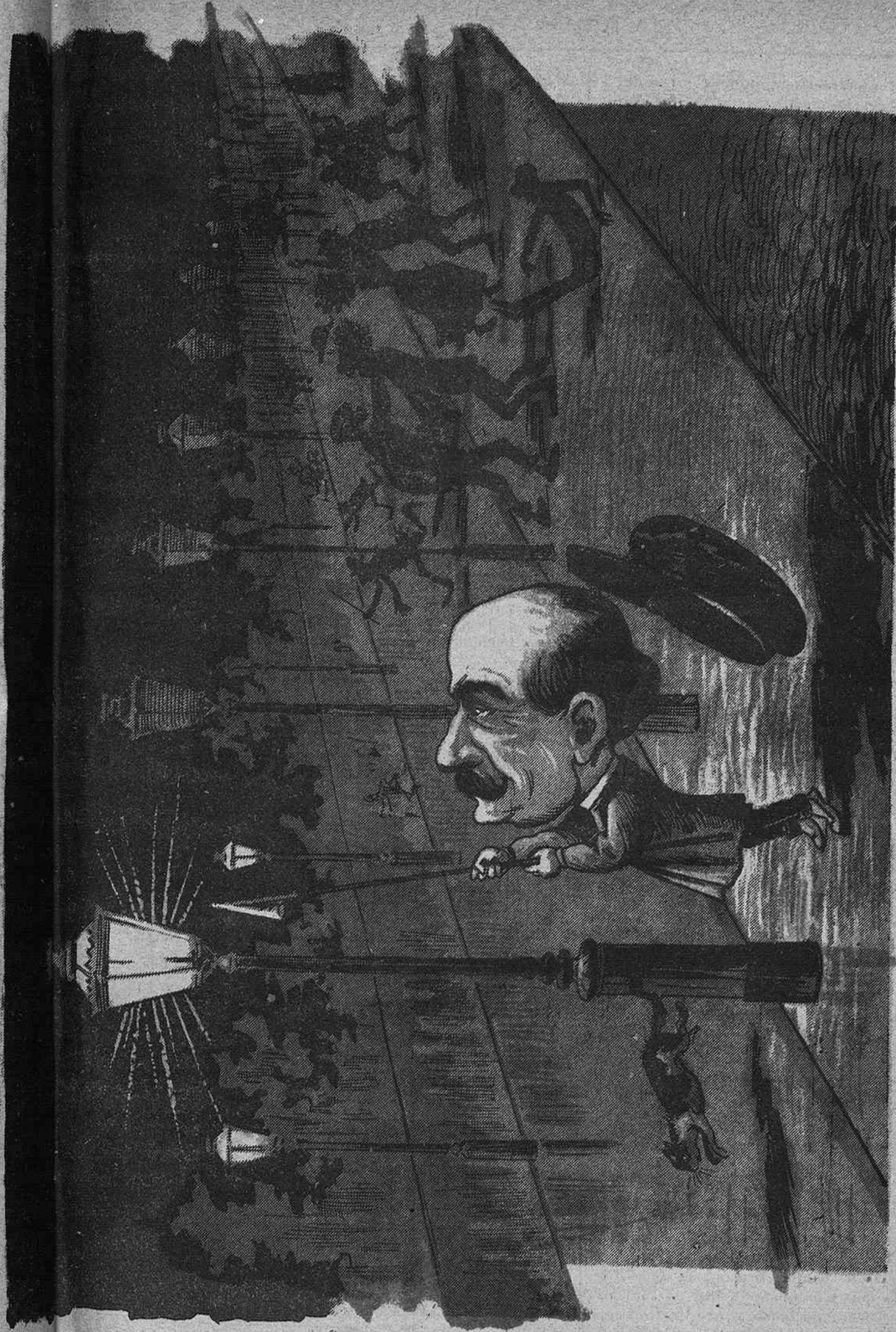
Diumenge últim se dongué la funció de despedida de la companyia d' ópera que ab tant profit y aplauso ha fet la temporada de primavera, cantantse lo *Falstaff*, que si bé ab la continuat de sentirse ha agradat algo mes

A la Casa Gran ja l'infian. Lo dia que la deixin anar, farà una pujada tan considerable, que fins se perdrà de vista!

¡Ja 'ns ho pensavam, Angelet! Los explossius, en mans de criaturas, sempre portan mals resultats!

En Jep no vol vestirse de diputat sens deixarnos á Barcelona en lo camí positiu de las economias. ¡Per aixó está decidit á empuñar l'apaga-llums! Qui vulga fanals, que se 'ls pagui... ¡res de contemplacions! Y qui no vulgui véurers atracat ó aná á las foscas, ¡que 's quedi á casal... ¡Estalvis primer que tot!

que en sa primera representació, duptem qu' arribi a quedar de repertori com las predecessoras del Mtre. Verdi.

En las ultimas funcions donadas, se veieren sumament agasatjats los notables artistas Srs. Blanchart y Maria-cher, principalment en las sevas *seratas d'onore*, en las que reberen de sos amichs y admiradors, probas palpables d' admiració de son talent.

NOVETATS

Casi a diari van verificantse beneficis, y ab ells se pot aquilatar lo grau de simpatias que tenen 'ls artistas.

Pera dissapte 's prepara lo de la notable primera actriu de caràcter Sra. Palá ab tan escullit programa, que ell sol es suficient pera omplir lo teatro de gom a gom, si ja no fos sabut que dita artista es de las predilectas de nostre públich.

Lo *menú*, escullit, está compost del estreno en aquest teatro, de *La Dida*, celebrada producció del immortal *Pitarra*; estreno del diálech escrit per lo Sr. Montero, titulat: *Fregolicémonos*, per los Srs. Fuentes y Montero, y en la que hi desempenyarán una série de tipos abdós artistas; y per fi, estreno del saynete del festiu escriptor senyor Pous, *Los encants de Sant Antoni*, presentat ab la deguda propietat.

Ja cal que dissapte lo senyor Mir procuri mirar si pot aixamplarse lo teatro.

ROMEA

A pesar del desagrado ab que 's va veient *La festa del blat*, continúa representantse, si bé ja s' ha donat en dias festius y de societat.

Divendres últim s' estrená un saynete de lo conegut y reputat autor dramátich D. Teodoro Baró ab lo titul de *Lo gech de 'n Migranya* que en sas primeras escenas semblava havia de resultar una obra gran, pero que en lo transeus

de la mateixa y particularment en son final decau bastant. N' obstant al terminar la representació siguié aplaudit lo nou saynete y cridat son autor en escena, qui tingué a bé no presentarse.

La execució bastant acertada.

Los cartells ja anuncian haverse posat en estudi *Amunt y crits* del senyor Reig y Fiol. Probablement anirá la setmana entrant.

Ja ho sentirem dir.

TIVOLI

La companyia lirica de *Tralet* la entrada y en proporció económica 1 pesseta ab butaca, feu sa aparició triunfal diumenge a la tarde ab un plé a vessar.

Fins ara lo género que ha explotat ha sigut l' antich ó sia de la gran sarsuela, haventhi lograt moltíssims aplausos sos intérpretes. Esperém veurela en obras catalanas y llenjeretas, ja que aquestas han de ser sens dupte las que hi han de fer lo tró durant l' estiu pròxim.

Hà alternat ab la dita companyia, la infantil del senyor Bosch, que cada dia *se va* pero se 'n repensa, ja que *vuelve* representant sempre la ópera de Bretón *La Dolores*, que a medida que 's va representant, la *terregada artistica* ne surt mes airosa de son comés.

CATALUNYA

Desde la última revista s' han estrenat dugas sarsuelas ó lo que sigan.

El coche correo es la primera, y ab tot y portar la firma de Chueca, per la música, no creyém que ab ella son nom hagués lograt popularitat; *Los inocentes* es l' altra, y ab sentiment vejerem que la Empresa havia equivocat la fetxa de sa representació ja que resultaria oportuna en lo dia 28 de Decembre, per ser la commemoració dels Ignocents. Decididament lo género chico va de *capa caída*.

UN CÒMICH RETIRAT.

Litografia Barcelonesa

S.^a Ramon, 6
BARCELONA

LA LITOGRAFÍA BARCELONESA

DE

Ramón Estany

que estava instalada en lo carrer de SANT RAMON NÚMERO 5, s' ha trasladat al mateix carrer

NÚMERO 6

ahont se continua fent tota classe de impresos á

* * preus sens competencia y esmero sens igual * *

Campanadas

En la reunió celebrada lo divendres passat en lo despaig d' aqueixa Arcaldia á fi de designar los representants de la premsa que han de formar part de las Comissions executives dels monuments á Rius y Taulet y Frederich Soler, va acordarse nombrar als directors dels dos diaris y dels dos setmanaris mes antichs d' aquesta ciutat, dels qu' estavan representats en aquell acte, facultantse al senyor arcaldé pera designar quins dels ci-

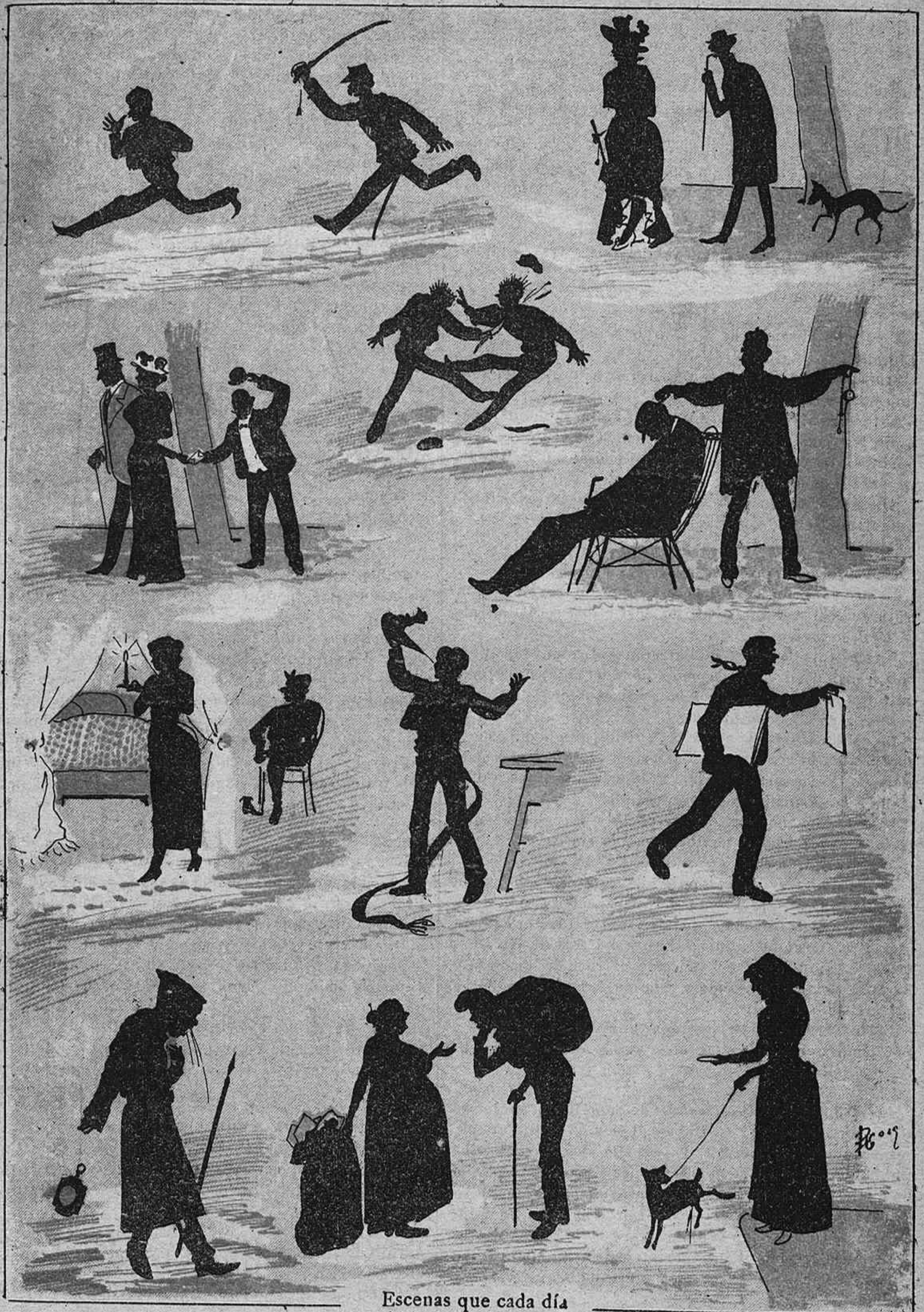
tats directors havian de perteneixe á la primera de ditas comissions y quins á la segona, puig en cada Comissió deuen figurarhi sols, dos representants de la premsa.

Los dos diaris y 'ls dos setmanaris mes antichs, representats en dita reunió, eran, respectivament *El Diario de Barcelona* y *La Renaixensa*, y *La Saeta* y *LA TOMASA*.

*

Agrahim molt, la galanteria del Sr. Administrador principal de Correus de Barcelona, qu' ha tingut l' ama-

SILUETAS DE CIUTAT

Escenas que cada día
poden veure al natural
si surten á passejarse
per aquesta capital.

7609

bilitat de remetrens dos exemplars de la «Guia oficial del servey de correus durant lo mes de Maig», obra que surtirà en lo sucesiu mensualment y que ve á omplir un buyt, que 's deixava sentir de temps, en una ciutat industriosa y comercial com la nostra.

En la citada «Guia» 's detallan dia per dia y ab clara minuciositat, 'ls diferents serveys que té durant lo mes á son càrrech, l' administració de correus, y tant per aquesta circumstancia, com per las instruccions curiosas y estalviadoras de temps que conté, creyém dita publicació de gran interès pera 'ls comerciants, industrials, premsa y públich en general.

L' exemplar per subscripció val dos rals, y tres, comprat aisladament.

Agrahim l' envio.

Final del discurs de D. Narcís Oller en los Jochs Florals:

«Lo catalá artista que no escriu en sa propia llengua, no es patriota, artista, ni poeta.»

Exemples al canto; Pi y Margall, Feliu y Codina, Joaquim Bartrina, Fortuny y altres cent, que si alguna cosa bona han fet en lo mon, no ha sigut pensant, n' escribint, ni pintant en catalá.

¡Quanta vritat resulta, alló de que la passió quita 'l co-neixement, senyors catalanistas!

Una bufonada á propòsit dels Jochs Florals:

Lo premi obtingut pe 'l modernista Sr. Maragall (qui 'n mitj de tot, val molt) ha fet sortir de sas casillas als chicos de la prensa.

En casi tots 'ls diaris de Barcelona al resenyar la poética festa s' ha dit que «la composició del company Maragall, fou la mes admirable y la mes aplaudida de totas».

Y asi se escribe la historia!

Lo «Mal cassador.» qu' així 's titula dita composició, será tot lo que vulguin, será si es vol o terror d' os mares. Pero no fou la mes aplaudida ni la mes admirada ¡Consti qu' aixó es una blava com un temple!

D' aplausos ne tingué ben pochs y 'ls mes de galanteria, y d' admiradors ne tingué menos encare.

¿Per qué?

No porque fos dolenta, puig ni aixó se sab; sino per la senzilla rahó de que 'l seu lector, Senyor Baró, no estava á l' altura de las circumstancias. Y entre 'l lector desgraciat y un brut qu' á mitja lectura del treball, va... embrutarse, lo públich no va ferse càrrech de la poesia y parlarli del «Mal Cassador» á horas d' ara es igual que parlarli de la lluna.

Ho fem constar aixis, per posar la vritat en son lloch y per demostrar que 'ls chicos de la prensa, son molt amichs de tocá 'l violón.

Lo setmanari *El Provensalense* de Sant Martí, en lo seu últim número, treu 'ls drapets al sol als desdixats administradors municipals d' aquella desgraciada vila, publicant un dictáment suscrit per una persona perita, en qual dictámen, si be no s' examinan mes qu' una petita part dels comptes de la Casa Gran, s' hi troba tal munt de sapos y culebras que fa esparverar.

Consólis germá!... Pensi que tots patim del mateix mal. Nosaltres no som gayre mes afortunats que vostés y callém.

Perque als *Cabriñanas* 'ls pelan de viu en viu. O sino mirinse en lo mirall del Sr. Urbina.

Lo distingit notari del Vendrell don Jaume Ramon y Vidales, germá de nostre estimat colaborador don Ramón Ramon (*Ramonet R.*), ha obtingut en los Jochs Florals celebrats lo passat diumenje, lo premi de la Diputació Provincial de Tarragona, per son treball en prosa, titulat: *Narracions de Poblet*.

Al donar la enhorabona al guanyador del premi, fém extensiva la felicitació á nostre estimat colaborador, per la part que li toca.

¡Ja ho deuen haver vist! Sembla que al últim en Maceo ha trobat qui li posa las peras á quarto. Lo general Suárez Inclán, que en lo que va de campanya porta ja guanyats—ab estricta justicia—un grau y varias creus, s' ha convertit en la pesadilla del quefe mulato. No'l deixa á sol ni á sombra, y á la mes petita oportunitat, ¡pallissa que te crió!

En l' última *sumanta*, ja tingué sort lo dels morros grossos de que un altre general, per causas ignoradas encare, no acudí á la cita puntualment, que sinó... ¡adeu Maceo!. ¡Ja havia begut oli!

De tots modos, sembla que 'l tal Maceo té mala pesa al teler y es probable que d' aquesta no se'n escapi tan fácilmente.

¡Aixis siga!

¿Saben aquells *vestits de Xanxas* que l' Ajuntament no volia admetre, porque constituían l' ensarronada del sigle?...

Donchs ja están!... Ja están dats y benehits y admesos, y tot. 'ls municipals aquet istiu presumirán d' alló mes, vestits de *paper xupón* ó cosa semblant. Mentre 'l temps s' aguanti, diu qu' anirán bé; pero 'l dia que ploqui, se arronsarán de tal manera, que tota la guardia municipal diu qu' ensenyará las flautas.

Pró, aixó sí, 'l sastre del *comú*, s' embutxacará l' import dels trajos, com si res hagués estat, y aquí pau y després gloria.

Las funcions donadas lo dissapte y diumenge passats per la companyia de sarsuela que baix la direcció de don Francisco Puig y D. Conrat Colomer, actúa en lo teatro Moratin, de Gracia, se veieren molt concorregudas, sent molt aplaudits tots los artistas que hi prengueren part.

Pera las funcions del dissapte y diumenge próxims está anunciada la molt aplaudida parodia de nostre redactor quefe A. Guasch Tombas, titulada: *Los gelos de la Coloma ó baralla de dos guapas per un jove comprimit*, la qual será desempenyada pe 'ls mateixos artistas que la estrenaren en lo teatro Tivoli d' aquesta ciutat.

A Inglaterra un mestre d' estudi, castigava als seus deixeples d' una manera bastant lleugera... Calculin! 'ls hi arrancava una dent per cada falta. No sabían la llissó.. un ullal. Jugavan... ¡un caixal á terra! Y aixis sucesivamente.

Aquest émulo del *Noy de Tona*, ha tingut de compareixe devant dels tribunals y no mes ha sigut condempnat á un any de presó.

A un home aixis jo l' *enchiquero* per tota la vida, ó per lo menos hasta que á las sevas victimas 'ls hi haguessin rebrotat las dents arrancadas!...

Diumenge passat va celebrarse en lo gran Saló de Llotja l'acostumada festa dels *Jochs Florals*, sense que oferís res de particular. La gent de costúm, 'ls adornos de costúm, 'ls discursos de costúm y *pare usted de contar*.

L' *héroe* de la festa, ha sigut aquest any D. Anicet de Pagés de Puig, qu' ha guanyat dos premis ordinaris *la flor natural y l' englantina* y ademés un d' extraordinari. *La reina de la festa*, una senyora ja feta, va lluhirse de debó.

'Ls demés guanyadors de premis y accesits han sigut los Srs. Maragall, Ruyra y Oms, Bori y Fontestá, Lluís B. Nadal, Lluís Bart, Manel Rocamora, E. de Fuentes, Pompeyo Fabra, G. Llabrés, Jaume Ramón y Vidales, Frederich Clascar, N. Font y Sagué y Salvador Bové.

Lo discurs del president D. Narcís Oller, sigué notable y 'l de gracias del Sr. Echegaray, per D. Angel Guimerá, sigué com de *cajón*.

Detalls de la festa. La proclamació de mestre en Gay Saber del Sr. de Pagés y la coronació del busto de 'n *Pitarra* feta ab quatre pellingos, y ab ayre de *tant se m' endona*. 'S coneix que després de mort, 'ls *renaixensos*, li concedeixen al gran Soler, lo molt que valia. Diu que l' any passat per en Pons y Gallarza, van gastarse dos cents duros en un tapis; en cambi aquest any per l' autor de *Las joyas de las Roser... ¡ya te contentarás con tres pesetas!*

Durant la lectura del discurs presidencial al enumerar aquest, los grans poetas catalans, també citá á Mossen Jacinto Verdager. ¡Ni qu' hagués caygut una bomba! 'Ls senyors a' abaix 's miravan consternats, mentres 'l públich en general, va acullir lo nom del perseguit sacerdot ab una prolongada salva d' aplausos.

¡Va ser una *bufa*, en tota regla!

En lo poble de Roquetas, aprop de Tortosa, un émulo de 'n Rhama S'hama completament despulat y ab una barba que li arrivava als genolls, va penjar-se d' un arbre ab la intenció de donar fi á la seva *peluda* existencia, pero va ferho ab tal precipitació que 'l llás escorredó, no va agafarlo pel coll com ell desitjava, sino per la barba. Nú de pel á pel, penjat de la barbassa y eridant y patalejant com un desesperat, diu que semblava una aranya peluda, suspesa del fil. En aquesta posició va estar llarga estona fins qu' uns pajesos van acudirhi, despenjant á aquella bestiola rara, qu' al últim va resultar ser un infelis tocat del ala, ex-autor dramátich, á qui 'l fracás d' una obra seva, havia enterbolit 'l cervell alguns anys enrera.

¡Bon mirall pe 'ls *plagiaris* la historia d' aquest infelis, y mes mirall per aquells que perteneixen á la classe dels barbuts, com un que 'n coneix!

L' audiència de Madrit, en una causa d' adulteri ha dictat sentència condemnant á l' adúltera y al seu ay-mant á tres anys y mitj de presó, cada un.

Bo es sapiguer que las lleys castigan l' adulteri y que 'ls tribunals aplican la pena qu' aquellas senyalan.

Pero lo que nosaltres voldriam es que algú 'ns enterés, de quina pena hi ha, quan se reincideix en l' adulteri. No per res, no. No mes per aplicar, la pena senyalada, á donas que coneixém, que son adúlteras reincidents. De segur que si 'ns deixessin fer, no farián mes comedia...

La comedia d' enganyar al marit, volém dir. Ara no ho interpretin malament.

Atentament invitats per lo Centre Recreatiu *Catalunya*, assistirem diumenge passat al estreno del melodrama catalá *Sense justicia, justicia*, original de D. Ramón Caralt,

ab música intercalada composta per D. Adriá Escarrá y D. Francesch Sabat. Dita obra denota que son jove autor reuneix excepcionals condicions pera aspirar á ser un bon autor dramátich, perque ademés de versificar ab molta facilitat, té inspiració y coneix lo teatro. Sab fer moure 'ls personatjes, 'ls dona caracter y sab trobar efectes y situacions que interessan. Lo melodrama en qüestió sigué aplaudidíssim per la escullida concurrencia que omplia de gom á gom lo espayós teatro de la *Union de la Izquierda del Ensanche*, y 'ls autors de lletra y música foren eridats á las *taulas*.

La execució molt cuydada distingintse la Srta Mercader y 'ls Srs. Mercader, Pau y Ballart, actors aficionats.

Ahir devia efectuarse 'l casament del jove comerciant del vehí poble de Sans D. Enrich Juvés y Figueras ab l' agraciada y simpática Srta. D.ª Dolors Ragón y Munné.

Desitjem als contrayents tota mena de felicitats en son nou estat y una ben llarga lluna de mel.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dia 30 d' Abril últim)

E. Bosch y Viola: A pesar de la seva bona intenció, no puch servirlo.—C. T.: Cregui que no tinch preferencia per ningú. Esculleixo lo que 'm sembla millor y ho publico quan puch.—J. Almacellas: Anirá «Amor» —Ferrán Pin: No va prou bé.—R. Vilanova: Parlantli ab franquesa: l' article aquell vá bé pera ser llegit entre quatre companys de la broma; pero no per' publicarlo en lo periódich, perque treyntne 'ls xistes groixuts, es molt poqueta cosa.—Parni: Ho veu com som imparcials? Está dispensat.—P. Perico Nas-de Mico: Anirá «Remey infalible».—J. Gay: La publicarém corregida.—Joan Rocaveri: Ja haurá vist que n' havém publicat un altre de molt paregut.—Pere Salóm: Fassi 'l favor de fer lletra mes clara, perque 'ls seus treballs es impossible enténdrels.—Nitu de Tarragona: Anirá «un pensament».—E. J. Pey: Tot, menos los geroglífichs. Dr. Tranquil: No m' acaban d' agradar.—J. Ferré y Roig: Id.—O. Pino de Premiá: Ho publicarém casi tot.—J. Sallent: No va.—Antoni Miquel Martinez: Id.—Noy Calvo: Anirá tot, menos lo segon geroglífich.—Juñ: Está bé.—Rafel Rutllant: Lo segon geroglífich: M. Palaos: La publicarém.—Joseph Gorina: Lo trenca-caps.—Un curt de teixir: Massa senzills.—Manel Carreras Juanals: No m' agrada prou.—Bernabé Llorens: Tot, meaos «Bona resposta».—Un A. Vendrellench: Molt bé.—E. R. Apa Buenas: Ho publicarém.—C. M.: No puch servirlo.—Un trovador afeinat: Aceptada.—Joseph Baguñá: Lo sonet.—E. C. de Falsset: La xarada.—J. O. Aguila: So i poch intrincats.—K. y Mer: Corretjeixi la segona quarteta, qu' es defectuosíssima.—Gil Barebatxer: Publicarém la primera xarada y 'ls dos primers anágramas. Tingui paciència.—E. Torrent Costa: Es d' assumpto molt gastat.—Joseph Oliveras: Publicarém los cantars. La poseia de que 'm parla, la guardém, pero 'm sembla qu' ha passat la oportunitat de sa publicació.—Un Tipitapo: No serveix.—Pau Pallocas: Id.—Joseph Arallab: Id.—Niño del Ojo Azul: Lo que m' envía no es de vosté, sinó del baró de Munchhausen.—Un matiné: Home, home, ¡per enviarnos las soluciones 'ns ha fet gastar 5 céntims de carter! Mes valían per' la caixeta de las ánimas.—E. Pausas R.: La corretjiré.—Piu de Negre. No volém ocuparnos mes d' aqueix assumpto.—Mayet: Gracias. ¿Esteu tots bons? Recados.—Rafel Homedes: Anirá 'l logogrifo.—J. C. M.: Está ben versificada pero desitjaría altre género de treball.—J. Robert P.: No m' agradan.—Sanch de Cargo: Li publicaré 'l sonet, si 'l retoca degudament.—R. F. March: Está bé.—Pere Grané Juliá: No 'm satisfán.—Un K. D. T.: Los trenca-caps qu' envía, son massa senzills.—Pepet Panxeta: Anirá 'l tercer geroglífich.—Fidel Delfi: La sinonimia, 'l geroglífich y 'l logogrifo.—Pepet Adabail: No serveix.—Gonnella poétich: Son defectuosas.—Jacinto Tiana: Anirá.—J. O. Aguila: No 'ns serveixen.—J. Conanglá Fontanilles: Esta bé.

LITOGRAFIA BARCELONESA

— de Ramón Estany —

6, San Ramón, 6.- BARCELONA

L' HOME
DE LA PEGA

Pega tinçh en lo que faig,
pega trobo allá ahont me fico;
jo esperava un 2 de Maig
y m' ha sortit un bon mico.

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Si vol que 'l cap se tercera
Prima-versa per no anar
A casa del perruquer,
Y 'l ral poguerse estalviar,
Fassi anar á la minyona
A comprá un tres-dos de tot
Y aixís que á sa casa 'l tingui
Se 'l fa tirá al carbassó.
Llavoras vosté ab prestesa
'S treu un misto, l' encén,
Encés, se 'l passa pe 'l cap
Y obtindrà lo que pretén.

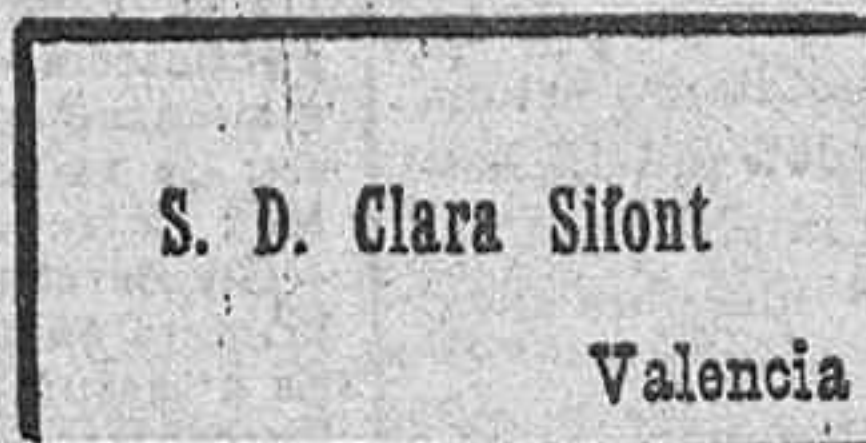
FRANCISCO RIBAS.

COPA NUMÉRICA

- 4 7 6 4 7 3 7 6 4 7 6 7 - Carrer de Barña.
6 7 3 1 2 4 5 8 7 3 - Verb dormilón.
6 5 1 2 4 5 6 7 - En lo tabaco.
7 6 4 2 6 5 - Nom d' home.
4 7 6 7 - Nom de dona.
8 5 - Nota musical.
1 7 - Animal.
3 5 4 7 - Nom de dona.
1 7 6 4 7 3 - Verb alegre.
1 2 3 4 5 6 7 8 - Carrer de Barña

E. P.

TARJETA

Formar ab aquestas lletas, degudament combinadas, lo títul d' una pessa catalana.

JAN PETIT DE VILAFRANCA.

ANÁGRAMA

En Total, qu' es un minyó
molt tot y bastant tronera,
se vol casá ab la cambreira
d' un senyor de tot molt bó.

UN DE BALLOBAR.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 - Apellido d' un pelotari
1 2 3 4 5 - En totas las casas n'hi ha
4 2 3 4 - Apellido.
3 2 4 - Una porquería.
6 5 - Nota musical.
2 - Vocal.

J. M.º PIMÓS.

GEROGLIFICH

X
RE MIL
A M I I I
K

UN PIANISTA DE P. F.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 400

Endevinalla-xarada. - A - de - la.
Tarjeta. - La flor de la montanya.
Triangul. - B a t e à

A n e l l
T e r
E l l
A

Rombo. -

B
P a p
P e r l a
B a r b a r a
P l a t o
A r a
A

Geroglífich. - Per closca una nou.
Logogrifo numérich. - Filomena